

I Samuel 22:5

‘Doch de profeet Gad zei tot David:

”Blijf in de vesting niet, ga heen en ga in het land van Juda.”’

Toen ging David heen en hij kwam in het woud Chereth’

1 het bevel van Gad

2 het geschenk van God

3 het geloof van David

Gemeente,

Adullam, de spelonk, de schuilplaats. Wat rijk als dat zo mocht zijn vanmorgen. Om veilig in Christus te zingen: “Gij zijt zo lang ik leef mijn Deel, mijn God Dien ik mij aanbeveel.” En als de duivel dan er niet bij kan, op afstand wordt gehouden. Dan zou je willen blijven. Of in elk geval het vast willen houden. Zulke tijden. Aan de avondmaalstafel, in een kerkdienst.

Dat zal David ook wel gedacht hebben daar in Adullam. Hier vind Saul me niet, hij weet niet eens waar ik ben. Zijn ouders heeft hij in veiligheid gebracht in Moab, zelf is hij met 400 man in de vesting van spelonken. Eindelijk rust, niet meer opgejaagd. Maar daar komt een eind aan. En dat verblijf in Adullam eindigt niet omdat Saul er toch achterkomt en het er niet langer veilig is. Nee, dat is de reden niet. De reden is een andere: God wil hem er weghebben. En de HEERE zend een profeet, Gad, met het bevel: blijf in de vesting niet, ga heen....! Het bevel van Gad. De HEERE Zelf laat David de spelonk verlaten. De HEERE Zelf, ja hoe met je het zeggen, gunt David niet langer rust. Uit de vesting, naar Juda. Dat wordt weer opletten, zwerven, van hot naar her gedreven worden. Want zodra David, met 400 man, uit de vesting van spelonken komt, kunnen ze gezien worden. Verraden worden. En in de woestijn van Juda lopen ze zo’n beetje als schietschijven rond natuurlijk. Ze gaan dan ook naar het woud Chereth. Dat is niet zozeer een bos, maar meer een ondoordringbaar gebied met rotsen, stenen, struiken. Daar vallen ze dan nog het minst op. Maar één mens die ze ziet en het kan aan Saul worden doorgegeven. In I Samuel 22:6 lezen we al: “en Saul hoorde dat David bekend geworden was”. En in 23:7 lezen we ook: “Als aan Saul te kennen gegeven was dat David te Kehila was.....”. Het belaagd en bedreigd worden, het vluchten en zwerven begint weer.

Zo gaat het ook vandaag. Door de voortgang van de tijd , de

avondmaalsdienst gaat voorbij, de zondag gaat voorbij, moet je Adullam weer uit. Overigens, ik weet dat er ook zullen zijn die zeggen, juist de avondmaalszondag was strijd voor me, gaf geen rust, aan de tafel niet, in de bank niet, ik voelde me juist toen opgejaagd en onrustig gemaakt. Dat kan, ik kom er nog op terug. Maar voor anderen is het een verlaten van Adullam als de dienst, de zondag voorbij is. Het leven weer in. Onder het kruis dat je weer voelt drukken van ziekte, spanningen. Allerlei situaties weer in op school en werk, middenin de samenleving. De druk en drukte, de verzoeking en beproeving. Waar satan loert en achtervolgt. Om je te bespringen met moedeloosheid en opstandigheid. Om je vreselijk uit je slof te laten schieten, of je driften te laten gaan, je zegt wat, je kijkt ergens naar, je denkt wat. Om je onder te laten duiken en te laten verloochenen. Om je aan te vechten: is God wel jouw God? Was het wel waar en echt en terecht?

Waarom doet de HEERE dat? Waarom moet Gad dat bevel geven: Blijf hier niet, ga heen? Ten eerste omdat het de HEERE niet alleen om geloof gaat, maar om beproefd geloof. Wij kunnen denken: als ik maar geloof, echt geloof. Dan word ik zalig. Zeker! Maar het gaat de HEERE daarin dan toch vooral om een beproefd geloof. Een geloof dat geoefend wordt, gesterkt wordt, niet inzinkt en lauw wordt. En daarom: het leven gaat verder. Daar is een prachtig Bijbels voorbeeld voor: dat van de arend en zijn jongen. Als de jonge arendjes in het nest zitten is dat heerlijk, veilig, vlak bij moedervogel. Maar dan komt er een dag dat moeder arend één van haar jongen uit het nest gaat werken. Zelf uit het nest stoot. En dan moet die jonge arend wel zijn vleugels gaan gebruiken, anders stort hij neer. En als hij dan moe word, dan zweeft moeder arend eronder en vangt hem op op haar vleugels en brengt weer terug in het nest. Zo leert de jonge arend vliegen. Als hij altijd in het nest zou blijven, zouden zijn vleugels nooit kracht krijgen. Zo werkt de Heere Zelf je uit het nest het leven weer in. En dan, dan moet je wel bidden. Dan leer je Hem aanroepen. Smeken om hulp, om kracht, om wijsheid. Je moet wel, want anders stort je neer. En dan leert Hij vertrouwen op het Woord alleen. Tegen mijn gevoel in, tegen alle aanvechting in, tegen de omstandigheden in, tegen mijn schuldgevoel in: op Uw Woord hoop ik aan Uw Woord klamp ik mij vast. Anders stort ik neer in wanhoop en ongelof. Maar Uw Woord geeft grond en hoop.

In het nest is het wel gerieflijk, maar daar worden de vleugels zo makkelijk lam. Je geniet van het gevoel, van de nabijheid, maar de vleugels van gebed en aangrijpen van het Woord worden slap en ongebruikt. Maar midden in het leven worden de vleugels van gebed en hopen op het Woord

geoeffend. Dat kan soms ook juist rond de avondmaalszondag zelf zijn of aan Zijn tafel of in de bank dat die oefening plaatsvindt. Die strijd, dat smeken, dat hopen, maar zonder rust of ruimte te ontvangen. Houdt aan, ook na de avondmaalszondag, want op het moment dat het nodig is vliegt moederarend onder haar jong en vangt het op en draagt het terug, of draagt naar het nest. Op Zijn tijd gunt Hij de vleugels rust en draagt Hij in het nest.

Dat brengt ons bij het tweede antwoord: waarom laat God niet in Adullam blijven? Ten eerste om het geloof te oefenen. Ten tweede om Zijn genade te laten schitteren. Want het geloof is geen middel om een mens een wat makkelijker leven te geven, om een mens wat meer geluk en voorspoed te geven. Daar is het geloof niet voor bedoeld, echt niet. Het geloof is bedoeld om Gods genade te verheerlijken. Juist buiten de vesting mag door Gods Geest David in geloof laten schitteren hoe groot Gods genade is. Als Hij twee keer Saul spaart. En dan glanst Gods genade voor ieders oog. Dan wordt duidelijk wat Gods genade vermag. Denk aan Job. Die moest lijden opdat zou blijken de kracht van Gods genade. Kijk, buiten het nest in de volle gang van het leven, met beproevingen, met moeilijke situaties, midden tussen de maatschappij, daar wil genade glanzen. Als je jezelf verloochenen mag, als je mag getuigen en belijden, als je mag volgen en stil zijn, dan glanst Gods genade tot een getuigenis voor anderen. Voor je klasgenoot, voor je collega, voor je buurman. Die merkt dan wat genade vermag. Dan wordt het stof van het goud afgeblazen. Want zo vaak ligt er stof over het goud van genade: niemand merkt er wat van, niemand ziet er wat van. Maar het geloof is geen middel om wat makkelijker leven te krijgen, maar om juist in de weerbarstigheid van het leven God te verheerlijken, Zijn genade te laten glanzen. Mag Hij daarvoor uw leven hebben, jouw leven? Als mag zien wat Jezus gaf, wat het Hem kostte voor u, voor jouw, dan zeg je: ja Heere, neem mijn leven tot Uw eer. Breng me waar U wilt. Daarom: weer weg uit Adullam, het leven in.

En het derde antwoord is: Omdat juist buiten Adullam God Zijn trouw en bescherming kan laten blijken. Juist in de beproevingen van het leven leer je God aanbidden in Zijn trouw en bescherming. Dat Hij je door zoveel aanvechtingen en kruisen en beproevingen heen toch bewaart heeft. HEERE, wat een wonder, ik zou in eigen kracht allang omgekomen zijn, het geloof zijn kwijtgeraakt. Dat ik door alles heen het geloof mocht behouden is aan U te danken. Dat belooft Hij ook juist aan Zijn tafel: Ik zal u voeden tot het eeuwige leven. Ik zal maken dat uw geloof niet ophoudt. Ik voedt het door de crises en beproevingen heen. Ik bewaar het!

Het tweede: geschenk van God.

David moet dus weg, we moeten Adullam verlaten, het nest weer uit. Maar de HEERE heeft David daar voorbereid. De HEERE geeft David één ding waardoor dat ook kan. En u raadt niet zo gauw wat dat geschenk geweest is. God heeft David voorzien van de efod.

Al even geleden, toen de priesterstad Nob was uitgeroeid door Saul, was één priester ontsnapt en naar David gevlucht. Abjathar. En in hoofdstuk 23 vers 6 lezen we dat Abjathar toen de efod in zijn hand had, bij zich had. Dat was een onderdeel van de kleding van de hogepriester. Een stuk kleed over zijn schouders en zijn borst. Waarop de namen van de stammen stonden op zijn borst en op zijn schouders. En waarin een zakje was met twee stenen. De urim en de tummim. En hoe dat ging weten we niet, maar dmv die twee stenen maakte God Zijn wil bekend. Gaf Hij antwoord of iets wel of niet mocht van Hem. God heeft gezorgd dat die efod bij David terecht kwam. Zodat David te allen tijd Gods wil kan vragen. Dat heeft God David gegeven.

We zouden misschien denken, wat heeft David nu het hardst nodig nu hij Adullam verlaten moet? Meer manschappen, of meer wapens en munitie, of camouflagekleding, of de route naar een nieuwe schuilplaats. Nee, nee, de efod om Gods wil te weten. Wat heb je het hardste nodig in de beproevingen van het leven? Kracht kun je denken, troost, meer vrijmoedigheid, een minder zwaar kruis. Ja, dat ook, maar allereerst: dat ik Gods wil mag weten. Dat ik weten mag: de weg die ik ga, dat is HEERE Uw wil geweest. Dat altijd te weten. De wil van God. Die geldt innerlijk in alle opzichten strijden tegen de zonde en strijden om Jezus te volgen. Die geldt uiterlijk dat ik de keuzes maak, de weg ga, die Hij wil van mij. Zodat ik altijd kan zeggen, als ik ergens ben, een weg ben ingeslagen, zaterdagavond ergens naar toe ga, waar ik ook ben: HEERE, ik ben hier omdat het Uw wil is.

Avondmaalganger, wie belijdenis deed, wie gedoopt is, ieder mens: is dat ons leven? Ik ben hier terechtkomen in verzeild geraakt denk je wel eens, omdat het Uw wil is. Daarom ben ik eraan begonnen en hier naartoe gegaan. Waarom ben je hier? Omdat U het goed vindt, HEERE. Ligt dat zo in ons leven?

Dat is het belangrijkste! Dan mag je weten: Hij Die roept is getrouw Die het ook doen zal. HEERE, U hebt mij gezonden, dan zult U ook kracht geven. Meer hoeft je niet te weten! Maar dat moet je dan ook weten.

Ja, kan iemand denken, maar dan ging dat toen wel makkelijk. Met die steentjes. David vraagt: moet ik de Amalekieten achternagaan? En het antwoord komt direct: Ja. Was het nog maar zo makkelijk. Dat je het zo

kon vragen en zeg maar, pakte de priester, de ouderling het zwarte steentje dan is het antwoord 'nee' en pakt hij het witte steentje dan is het 'ja.' Ik begrijp wat je bedoelt, maar bedenk wel wat dat inhoudt. Als je naar de priester kwam dan kwam je met de instelling, gezindheid: wat die efod ook zegt, ik zal het doen. Onvoorwaardelijk. Die efod geeft een advies, geen overweging, of punt om in je overwegingen mee te nemen, nee die maakt Gods wil bekend. Heel concreet: Heere, mag ik die studie gaan doen? Mag ik verkering met dat meisje, die jongen, mag ik dat huis, mag ik daarnaar solliciteren, mag ik die cd luisteren, dat jurkje, -je, aan? Zegt U het maar: is het nee, dan is het nee, en is het ja dan is het ja. Maar als er 'nee' uitkomt dan zal ik het niet doen. Ook al begrijp ik niet waarom en geeft U er geen uitleg bij. Dat is bekering, dankbaarheid, God dienen. En dat ligt een avondmaalganger diep in het hart.

Ligt dat zo in uw leven, ons leven? Zonder voorbehoud, zonder voorwaardes? Dat is met je hele leven God waarachtige dankbaarheid te bewijzen. Dat kun je nooit. Dat red je nooit, je zult je altijd terugtrekken of uitzonderingen maken en voorbehoud, tenzij, tenzij je aan de voet van het kruis hebt gezien dat Jezus zei: Vader Ik kom om Uw wil te doen. Zegt U het maar. naar de wereld, naar Gethsemané, naar Golgotha, naar de Godverlatenheid, Ik kom o God, Uw wil is goed. Hoe dichterbij het kruis, hoe dichterbij die gehoorzaamheid. Zegt U het maar, HEERE.....

Dan begrijp ik best dat verlangen, hoe weet ik dat dan, wat Gods wil is. Laten we dingen noemen die wezenlijk zijn en die voor Gods aangezicht helderheid geven. Eén ding voorop: dat kun je niet aflezen uit hoe het gaat. Zo van: het gaat goed, het lukt, dus het was Gods wil. En het gaat niet goed, het breekt bij de handen af, dus het was niet Gods wil. Dat is in elk geval niet standaard norm. Maar wel:allereerst het Woord van God, de geboden. Dat is absolute grens. Dan of iets nut heeft voor Gods rijk, dat is een factor die wel belangrijk is en boven mijn voorkeur uitgaat. Dan of iets nut heeft voor je eigen ziel. Doet het je omgang met de HEERE goed of kwaad? Wezenlijk! Wat zijn je gaven en beperkingen, ook dat mag je moet je me laten wegen. En uiteindelijk: leg het voor de HEERE neer. HEERE, laat mij merken als het verkeerd is, laat me merken als het goed is. Laat Uw Aangezicht lichten. Zo maakt de HEERE Zijn wil bekend. En dat is toch het hart: HEERE, dat ik in Uw Woord en in Uw gunst mag leven. Dat ik U niet bedroef, dat ik Uw gunst, bij brood en beker misschien zo ervaren, niet verspeel.....

Welke weg het dan ook is: Hij heeft verzegeld Ik voed u tot in het eeuwige leven. U komt erdoorheen, je haalt het, want Hij laat je geloof niet ophouden.

Ten derde: het geloof van David.

Ja, dat heeft hij duidelijk uitgesproken. Hoe komt het dat hij de gehoorzaamheid mag opbrengen om direct te gaan als de HEERE hem zegt: vertrek van hier? Dat heeft hij even hiervoor beleden, in vers 3. Als hij zijn vader en moeder in veiligheid heeft gebracht in Moab, daar komt zijn voormoeder Ruth vandaan trouwens, dan zegt hij aan het eind van vers 3: laat mijn vader en moeder bij u mogen blijven totdat ik weet wat God mij doen zal. Totdat ik weet wat God mij doen zal. Dat klinkt top het eerste gehoor wat onzeker. Totdat ik weet wat God mij doen zal. En inderdaad, David weet niet hoe lang zijn vluchten nog zal duren en waarheen hij allemaal nog zwerven zal. En dat geldt ieder mens: hoe lang je levensweg, of een moeilijke periode nog duren zal en hoe die precies verlopen zal, weet je niet. Maar, in de Bijbel betekent weten vaak wel meer. Weten is kennen ook hier in het Hebreeuws. En dat is: ondervinden, beleven, meemaken. Dus David zegt en bedoelt dan: totdat ik ondervonden heb, meegemaakt heb wat God mij doen zal. En wat zal God David doen? Koning maken. Verhogen. Naar Zijn belofte en zalving van het lijden ontheffen en op de troon zetten. Wanneer dat zijn zal en langs welke weg dat gaan zal, weet ik niet, maar God zal dat aan mij doen. Daarom staat er ook: totdat. Niet of dat God wat aan mij doen zal, nee totdat: Hij zal het doen, ik weet alleen niet wanneer, maar Hij zal. Vast en zeker. En zo in dat vertrouwen, met die verwachting verlaat David de vesting om weer verder te vluchten en te zwerven.

Is dat anders voor ons? Als je aan de tafel zat en mocht zien in Christus het verbond der genade. Het Testament dat in Jezus' bloed verzegeld is. Ook met mijn naam daarin. Wat verzegelt dan het Heilig Avondmaal? Dat God zal voeden en laven tot het eeuwige leven. Dat Hij ons vernederd lichaam aan Zijn verheerlijkt lichaam gelijk maken en ons tot Zich nemen zal in eeuwigheid. Aan de tafel van het avondmaal van de bruiloft van het Lam. Daar is brood en beker voorsmaak en voorschot van. Ik weet niet wanneer en langs welke weg, maar: dat het zal, dat God dat mij doen zal, dat lijkt geen twijfel.

En dan, dan is er geen zweem van aanvechting meer, geen dwaling, geen verzoeking, geen donkerheid, maar enkel licht. Enkel zekerheid, voluit aanschouwen van Gods Aangezicht in eeuwige gunst en liefde. Daar is de vreemd'lingschap vergeten en wij, wij zijn in 't Vaderland. Nee, ziende op Christus, ziende op wat in Hem is weggelegd, ziende op wat aan de tafel wordt verzegeld, geen of dat, het kan wel, maar ook niet zo zijn, het kan en ik hoop het, maar misschien, misschien..... nee, totdat, totdat God mij doen zal wat Hij heeft beloofd. Ten volle en volkomen.

Wat een leven. Zo kun je verder. Zo heb je uitzicht. Geen beter leven dan dat.

Wezenlijk geldt dat iedereen: dat je kunt wachten wat God je doen zal. Dat je leven onder het voorteken staat: totdat ik zal weten, ondervinden, beleven wat God mij doen zal. Als je onbekeerd bent, God niet kent, tot Jezus niet vlucht, dan kun je weten, moet je weten wat God je doen zal: je voor eeuwig van Zich werpen in de poel van vuur en sulfer. Je voor eeuwig aan satan prijsgeven en onder Gods toorn kwellen. Als je buiten Christus bent: dan staat je leven onder het voorteken: totdat je zult meemaken wat God je doen zal: je eeuwig straffen en totaal uitbannen uit Zijn gunst. Hoe lang het nog duurt is niet bekend, maar dat het zal gebeuren, dat God je dit doen zal is zeker. Misschien nooit echt geloofd, misschien altijd weggeschoven, altijd gedacht later, later, maar dan zul je ondervinden. Eeuwig te laat. Wachten totdat je weet wat God je doen zal. Tenzij, tenzij je je bekeert, vlucht tot Jezus.

Wij mogen deze avondmaalszondag niet afsluiten zonder elkaar hierop gewezen te hebben. We stonden vandaag aan één van beide kanten: Totdat je weten zult wat God je doen zal: zaligheid of rampzaligheid. En dat hoeft niet te lopen langs de lijn van avondmaalsgangers en niet-avondmaalsgangers. Dat loopt langs de lijn van in Christus geborgen zijn of niet, tot Hem gevlucht zijn of niet. En dat moet duidelijk zijn door deze avondmaalscyclus heen. Dat u weet hoe u er voorstaat. Waar u op wachten kunt. Wat u te wachten staat buiten Christus.....tenzij....

Wat je te wachten staat in Christus en daar komt geen tenzij meer achter. Dat ligt vast. En dan eindigde Calvijn zijn gebeden vaak met de woorden: totdat wij eindelijk. Dan was er in de zekerheid ook verlangen. Verlangen: totdat wij eindelijk. Wanneer zal het zover zijn? Alle zonde afleggen, alle kruisen afgenomen, alle zwerven ten einde. Alle beloven vervuld, alle vreugde volmaakt. Totdat wij eindelijk.....

Amen